

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΤΟΥ Γ.Ν.Α «Η ΕΛΠΙΣ»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα νοσοκομεία αποτελούν οργανισμούς με πολυάριθμο προσωπικό, πολύπλοκη διοικητική δομή και οργανωτική συνθετότητα. Ωστόσο, δεν παύουν να ασχολούνται με την παραγωγή ενός αγαθού που δύσκολα αποτιμάται οικονομικά, την υγεία. Η διασφάλιση ενός επιπέδου ποιότητας σε αυτά τα πλαίσια πρέπει να θεωρείται ως κάτι το αυταπόδεικτα σημαντικό.

Οι εργαζόμενοι στα νοσοκομεία καθημερινά είναι εκτεθειμένοι σε σοβαρούς επαγγελματικούς κινδύνους, οι οποίοι μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο την υγεία τους ή ακόμη και τη ζωή τους.

Βασική προϋπόθεση για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών αποτελεί η προστασία των εργαζομένων από επαγγελματικούς κινδύνους, οι οποίοι εκδηλώνονται είτε σαν εργατικό ατύχημα είτε ως επαγγελματική ασθένεια, των οποίων η αναγνώρισή τους είναι ζωτικής σημασίας για τον σχεδιασμό της πρόληψης των επαγγελματικών νοσημάτων και εργατικών ατυχημάτων, με απώτερο στόχο να καταστούν ασφαλείς οι συνθήκες της εργασίας.

ΟΡΙΣΜΟΙ

- **Εργαζόμενος (worker)**, είναι το πρόσωπο που εκτελεί εργασία ή δραστηριότητες που σχετίζονται με την εργασία και οι οποίες τελούν υπό τον έλεγχο του Οργανισμού.
- **Εργασιακό περιβάλλον** δεν προσδιορίζει μόνο τη θέση όπου εκτελείται η εργασία, αλλά και το σύνολο των καταστάσεων και των παραγόντων με τους οποίους ο εργαζόμενος έρχεται σε επαφή και μπορούν να επηρεάσουν τη φυσική και ψυχική ισορροπία του κατά την διάρκεια της εργασίας του ή ως αποτέλεσμα του.
- **Υγεία και ασφάλεια** των εργαζομένων είναι έννοιες θετικές και σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας ορίζεται ως σωματική, νοητική και κοινωνική ευεξία καθώς και δυνατότητα προσωπικής ανάπτυξης του ατόμου.
- **Εργατικό ατύχημα** είναι εκείνο που συμβαίνει στον εργαζόμενο κατά την διάρκεια της εργασίας ή με αφορμή την εργασία και το οποίο οφείλεται σε απότομο γεγονός που προκαλεί στον εργαζόμενο ανικανότητα να εργαστεί.

- **Πηγή κινδύνου (Hazard)** ορίζεται η εγγενής ιδιότητα ή ικανότητα κάποιου στοιχείου που ενδέχεται να προκαλέσει βλάβη.
- **Κίνδυνος (Risk)** ορίζεται η πιθανότητα να προκληθεί βλάβη στις συνθήκες εργασίας ή έκθεσης και η πιθανή έκταση της βλάβης.
- **Επαγγελματικός κίνδυνος** αναφέρεται στον κίνδυνο για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων ο οποίος προέρχεται από την έκθεση του εργαζομένου στους βλαβερούς παράγοντες στο χώρο εργασίας του. Ο επαγγελματικός κίνδυνος αφορά τόσο στην επαγγελματική έκθεση όσο και στην επαγγελματική βλάβη που προκλήθηκε από την έκθεση αυτή.

ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

- Η προαγωγή και η διατήρηση του υψηλότερου επιπέδου φυσικής, νοητικής και κοινωνικής ευεξίας των εργαζομένων
- Η πρόληψη των επιδράσεων των εργασιακών συνθηκών, στην υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων
- Η προστασία των εργαζομένων από τους επαγγελματικούς κινδύνους με την λήψη σωστών μέτρων πρόληψης
- Η σωστή εκπαίδευση των εργαζομένων προκειμένου να διαβιούν με ασφάλεια στο εργασιακό περιβάλλον

Ωστόσο για να επιτευχθεί η προαγωγή της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων απαιτείται η εφαρμογή διαδικασιών πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων.

Σημαντικό για την ολοκληρωμένη ανάλυση των συνθηκών εργασίας και τη λήψη των απαραίτητων μέτρων στους χώρους εργασίας είναι η **Εκτίμηση του Επαγγελματικού κινδύνου (EEK)**, που αποτελεί υποχρέωση όλων των εργοδοτών. (ΠΔ 17/96, τροποποίηση ΠΔ 159/99, «Μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία»)

Η διαδικασία αυτή εμπεριέχει όλες τις ενέργειες εντοπισμού, καταγραφής, μέτρησης και εκτίμησης των δυνητικών κινδύνων στο χώρο εργασίας με σκοπό τη λήψη των απαραίτητων μέτρων προστασίας και πρόληψης. Η εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου πραγματοποιείται από τον Τεχνικό Ασφαλείας και τον Ιατρό Εργασίας πάντα με την ενεργή συμμετοχή των εργαζομένων.

Ο χώρος του νοσοκομείου θεωρείται σύνθετη δομή με μεγάλη ποικιλία εργασιακών δραστηριοτήτων, υψηλού επιπέδου τεχνολογικών εφαρμογών καθώς και σύνθετης οργάνωσης εργασίας σαφώς καθορισμένη. Οι κύριες εργασιακές δραστηριότητες που εκτελούνται σε μια νοσοκομειακή μονάδα είναι η εργασία γραφείου, η εργασία στα εργαστήρια, στους κλινικούς θαλάμους, στις αίθουσες χειρουργείων, στα εξωτερικά ιατρεία (ΤΕΠ-ΤΕΙ), στις διαγνωστικές υπηρεσίες, στους νεκροθαλάμους, στο φαρμακείο, στο τμήμα διαχείρισης λυμάτων και αποβλήτων και στις τεχνικές υπηρεσίες.

Οι κίνδυνοι που αφορούν το χώρο ενός νοσοκομείου διακρίνονται σε κινδύνους για ατυχήματα και σε κινδύνους για την υγεία:

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

- Ακατάλληλες κτιριακές υποδομές
- Κακή κατασκευή ή συντήρηση μηχανημάτων, συσκευών ηλεκτρικών και εγκαταστάσεων
- Μη ορθή χρήση των μηχανημάτων και συσκευών
- Πυρκαγιές και εκρήξεις λόγω ακατάλληλης αποθήκευσης εύφλεκτων και εκρηκτικών ουσιών
- Έλλειψη μέτρων ασφαλείας κατά την χρήση, μετακίνηση και αποθήκευση επικίνδυνων ουσιών

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

- Φυσικοί παράγοντες, όπως θορύβους, ακτινοβολία
- Χημικοί παράγοντες, όπως χημικές ουσίες που επιφέρουν βλάβες ερεθιστικές, διαβρωτικές σε ιστούς και κύτταρα, τοξικές για τον οργανισμό
- Βιολογικοί παράγοντες, όπως βακτήρια, ιοί, μύκητες
- Εγκάρσιοι κίνδυνοι
 - Ψυχολογικοί παράγοντες
 - Εργονομικοί παράγοντες λόγω μυοσκελετικής καταπόνησης
 - Επεισόδια βίας
 - Ακατάλληλες εργασιακές συνθήκες λόγω χρήσης ακατάλληλων μέσων ατομικής προστασίας

ΠΡΟΛΗΨΗ

Σύμφωνα με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η πρόληψη στοχεύει στην αποφυγή της εμφάνισης ασθενειών ή βλαβών στην υγεία. Εάν αυτό δεν είναι δυνατό η πρόληψη στοχεύει στην διακοπή και τον περιορισμό της εξέλιξής τους, βελτιώνοντας την έκβαση και αποφεύγοντας την εμφάνιση επιπλοκών.

Είναι δυνατό να προσδιοριστούν τρία επίπεδα πρόληψης:

Η **πρωτογενής πρόληψη** που στοχεύει στην ενίσχυση των παραγόντων που είναι χρήσιμοι στην υγεία και στην εξάλειψη εκείνων που είναι υπεύθυνοι για τις ασθένειες και τους τραυματισμούς. Πρωτογενείς παρεμβάσεις πρόληψης αποτελούν ο εμβολιασμός, η απολύμανση και η υγειονομική εκπαίδευση.

Η **δευτερογενής πρόληψη** που στοχεύει στην έγκαιρη διάγνωση των ασθενειών προκειμένου να διακοπεί η εξέλιξή τους στην αρχή. Η υγειονομική επαγρύπνηση τοποθετείται σε αυτό το επίπεδο και συνίσταται στην αξιολόγηση της ικανότητας των εργαζομένων για συγκεκριμένη εργασία και στον έλεγχο της υγείας τους σε σχέση με την έκθεση στον κίνδυνο που προκύπτει από την εργασία.

Η **τριτογενής πρόληψη**, που συνίσταται στην παρεμπόδιση οποιασδήποτε επιπλοκής ή μόνιμων δευτερογενών συμπτωμάτων μιας παθολογικής κατάστασης σε εξέλιξη και στην επανένταξη του ατόμου στο εργασιακό περιβάλλον.

Η **Πολιτική Υγιεινής και Ασφάλειας των εργαζομένων** τίθεται από τον Διοικητή, ο οποίος φέρει την ευθύνη έγκρισης, υλοποίησης και παρακολούθησης ενός Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας (ΣΔΥΑΕ) και υπηρετεί την προστασία του ανθρώπινου παράγοντα συμβάλλοντας στην βελτίωση της παραγωγικότητας με ποιότητα. Η τήρηση των μέτρων υγιεινής και ασφάλειας αποτελεί δικαίωμα, αλλά και υποχρέωση των εργαζομένων.

ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ

- Υποχρέωση παροχής υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης (ιατρός εργασίας, τεχνικός ασφαλείας, Επιτροπή Ενδονοσοκομειακών Λοιμώξεων)
- Υποχρέωση γραπτής εκτίμησης κινδύνων στο χώρο εργασίας και καθορισμός των αναγκαίων μέτρων προστασίας
- Υποχρέωση για εκπαίδευση των εργαζομένων
- Υποχρέωση ενθάρρυνσης των εργαζομένων για την συμμετοχή τους σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας

- Υποχρέωση αναγγελίας των εργατικών ατυχημάτων εντός 24 ωρών στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας και στους ασφαλιστικούς φορείς
- Υποχρέωση καταγραφής και τήρησης βιβλίου ατυχημάτων
- Υποχρέωση λήψης τεχνικών και οργανωτικών μέτρων καθώς και εκτάκτων μέτρων εάν χρειαστεί προκειμένου να διασφαλιστεί η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

- Συμμόρφωση στους κανονισμούς ασφαλείας και τήρηση των μέτρων προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 32 του Ν. 1568/85.
- Παρακολούθηση σεμιναρίων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων σχετικά με θέματα ασφάλειας και υγιεινής προκειμένου να μη θέσουν σε κίνδυνο την δική τους υγεία και ασφάλεια αλλά και των ασθενών, εργαζομένων
- Δικαίωμα προληπτικού ελέγχου της κατάστασης της υγείας τους, όταν θεωρούν πως αυτή κινδυνεύει

Ένα πετυχημένο ΣΔΥΑΕ θα πρέπει να διαθέτει πέντε στοιχεία:

1. **Πολιτική**, όπου διαμορφώνεται από την Διοίκηση του Νοσοκομείου και είναι διαθέσιμη στους εργαζόμενους
2. **Σχεδιασμό**, όπου τηρεί διαδικασίες και μηχανισμούς λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου, τις διαθέσιμες τεχνολογικές δυνατότητες, τους κινδύνους, τις απαιτήσεις των μερών και το βαθμό επικινδυνότητάς τους και τις οικονομικές, λειτουργικές και επιχειρηματικές απαιτήσεις του νοσοκομείου
3. **Εφαρμογή και λειτουργία του ΣΔΥΑΕ**, η οποία περιλαμβάνει την σαφή περιγραφή των υπευθυνοτήτων των εμπλεκόμενων μερών, την εκπαίδευση των εργαζομένων, τη συνεργασία και την ετοιμότητα σε καταστάσεις εκτάκτων αναγκών
4. **Έλεγχο**, όπου εξυπηρετεί την βελτίωση του συστήματος μέσω της παρακολούθησης των βλαπτικών παραγόντων στο χώρο εργασίας, της συγκέντρωσης και ανάλυσης των δεδομένων που σχετίζονται με την ορθή λειτουργία του ΣΔΥΑΕ και της τήρησης περιοδικών εσωτερικών επιθεωρήσεων
5. **Εποπτεία του ΣΔΥΑΕ** από τον Διοικητή του νοσοκομείου σε χρονικά διαστήματα που ορίζει ο ίδιος, προκειμένου να εξασφαλίζεται η αποτελεσματικότητά της.

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

- Νόμος 1568/85 (ΦΕΚ 177/Α/18.10.1985) «Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων»
- Προεδρικό Διάταγμα 16/96 «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/654/ΕΟΚ»
- Προεδρικό Διάταγμα 17/96 (ΦΕΚ 11/Α/96) «Μέτρα για την βελτίωση υγείας και ασφαλείας των εργαζομένων και την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ»
- Άρθρο 662 του Αστικού Κώδικα, «Ασφάλεια και υγιεινή των χώρων εργασίας»
- Νόμος 3850/2010 (ΦΕΚ 84Α/02-06-2010), «Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων»
- Άρθρα 3.9 του Ν. 1568/1985 και 10.4 του Π.Δ. 17/1996 προστατεύουν τους εργαζόμενους από δυσμενείς επιπτώσεις εξαιτίας των δραστηριοτήτων τους.
- Υπουργική Απόφαση 88555/3293/1988 (που κυρώθηκε με το νόμο 1836/89), «αναφέρεται στις υποχρεώσεις των ελληνικών νοσοκομείων για την υγιεινή και ασφάλεια εργασίας»

Η Πολιτική Υγιεινής και Ασφάλειας του Γ.Ν.Α. «Η ΕΛΠΙΣ» στηρίζεται σε έξι βασικούς πυλώνες:

1. Στην διαρκή συνεργασία της Διοίκησης και του Τεχνικού Ασφαλείας καθώς και με τον Ιατρό εργασίας και τους λοιπούς εμπλεκόμενους σε θέματα ασφαλείας.
2. Στην τήρηση βιβλίου εργατικών ατυχημάτων για την καταγραφή και παρακολούθηση των ατυχημάτων που συμβαίνουν στον εργασιακό χώρο.
3. Στην συνεργασία με την Επιτροπή Λοιμώξεων, με βασικό μέλημα των έλεγχου των ενδονοσοκομειακών λοιμώξεων για την παροχή ποιοτικότερης φροντίδας υγείας, με απώτερο στόχο την καλή πορεία της υγείας των ασθενών και την ασφάλεια αυτών και των εργαζομένων.
4. Στην λειτουργία Ομάδας Εργασίας Υγιεινής και Ασφάλειας αποτελούμενη από τους:
 - ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ ΦΡΑΓΚΟΥ, Δ/τρια Παθολογικού Τμήματος, ως Πρόεδρος
 - ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΛΟΜΟΙΡΗΣ, Τεχνικός Ασφαλείας
 - ΑΝΝΑ ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΥ, Ιατρός Εργασίας
 - ΕΙΡΗΝΗ ΤΟΥΜΠΕΚΗ, Νοσηλεύτρια Επιτροπής Λοιμώξεων

- ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΟΚΚΙΝΟΣ, Συντ. Δ/ντής Αναισθησιολογικού Τμήματος, ως Υπεύθυνος Παροχής Πρώτων Βοηθειών
- ΖΩΗ ΜΠΙΤΣΩΡΗ, Υπεύθυνη του Γραφείου Ποιότητας, Έρευνας και Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης
- ΠΕΤΡΙΝΑ ΡΕΠΠΑ, Προϊσταμένη Οικονομικού Τμήματος

με βασικό έργο την εκπόνηση της Πολιτικής Υγιεινής και Ασφάλειας του Νοσοκομείου καθώς και την σύνταξη προδιαγραφών για την εκπόνηση μελέτης επαγγελματικού κινδύνου.

5. Στην συνεχή καταγραφή τυχόν επαγγελματικών κινδύνων από τον Τεχνικό Εργασίας σε συνεργασία με τους Προϊστάμενους των Τμημάτων του Νοσοκομείου.
6. Στην ενημέρωση και την συνεχή εκπαίδευση των εργαζομένων με στόχο την αναγνώριση και κατανόηση των επαγγελματικών κινδύνων, τα μέτρα πυρασφάλειας, την ενημέρωση σχετικά με τα σχέδια εκτάκτων αναγκών, την εκπαίδευση της ορθής χρήσης των πυροσβεστήρων, την ορθή χρήση των ατομικών μέτρων προστασίας και την ορθή χρήση του τεχνολογικού εξοπλισμού.

Βασικός στόχος της Διοίκησης του Νοσοκομείου είναι η συνεχής βελτίωση της καταλληλότητας, της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας.

ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ

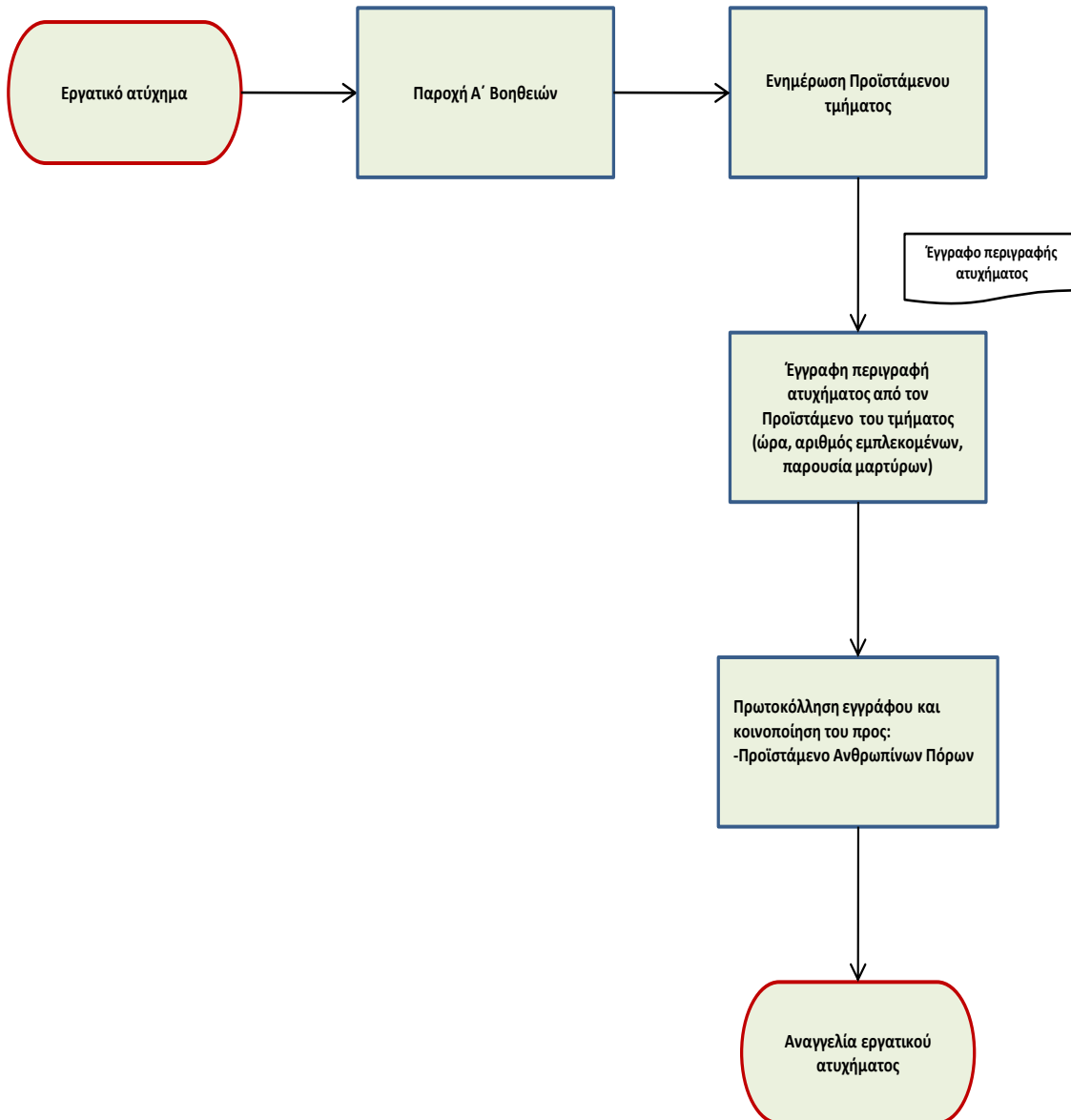
Εργατικό ορίζεται κάθε ατύχημα που γίνεται κατά την εκτέλεση της εργασίας ή με αφορμή αυτή και έχει σαν αποτέλεσμα τον τραυματισμό ή την αδυναμία για την συνέχιση της εργασίας ή το θάνατο του ασφαλισμένου.

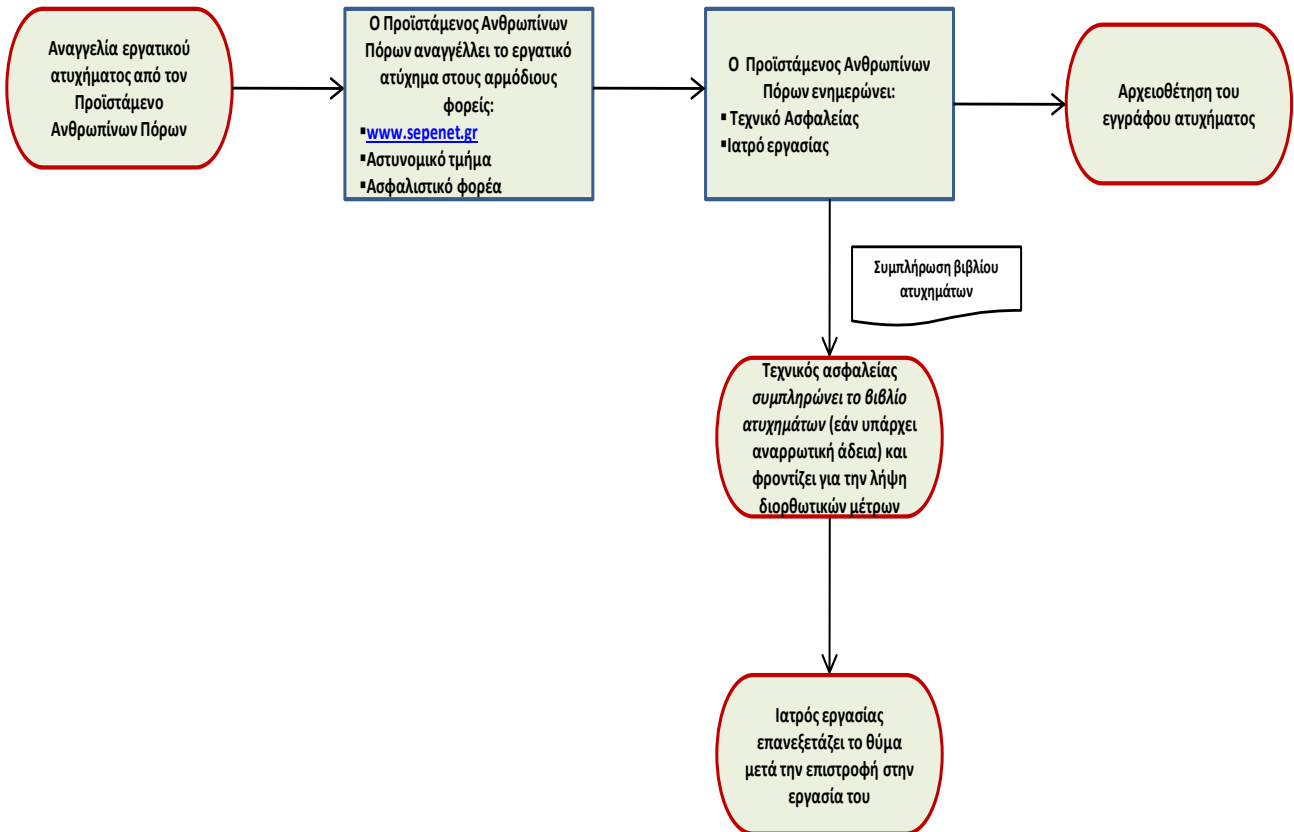
ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

(σύμφωνα με το άρθρο 43 νόμου 3850/2010)

1. Ο εργοδότης έχει υποχρέωση να αναγγείλει κάθε εργατικό ατύχημα:
 - ✓ Στην πλησιέστερη Αστυνομική Αρχή χωρίς αναβολή και με το ταχύτερο μέσο.
 - ✓ Στην οικεία Επιθεώρηση Εργασίας εντός 24 ωρών (μέσω της υπηρεσίας www.sepenet.gr)
 - ✓ Στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος
2. Ο εργοδότης έχει υποχρέωση να τηρεί ειδικό βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο να αναγράφονται τα αίτια και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών.
3. Ο εργοδότης έχει υποχρέωση να τηρεί κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών.

ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

«ΕΝΤΥΠΟ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ»

Αθήνα:
Αρ.Πρωτ:

Προς

Προϊσταμένη Τμήματος Διαχείρισης
Ανθρωπίνων Πόρων

«ΕΝΤΥΠΟ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ»

1. Ονοματεπώνυμο παθόντος:.....
2. Όνομα πατρός:.....
3. Έτος γέννησης:.....
4. Δ/ση κατοικίας και περιοχή:.....
5. Τηλέφ. Παθόντος:.....
6. Οικογενειακή κατάσταση:.....
7. Υπηκοότητα:.....
8. Μισθός ή ημερομίσθιο:.....
9. Ημερομηνία Πρόσληψης:.....
10. Διάρκεια απασχόλησης: Έτη..... Μήνες..... Ημέρες.....
11. Ειδικότητα καθορισμένη με ακρίβεια:.....
12. Μορφή απασχόλησης: (Πλήρης ή Μερική).....
13. Καθεστώς απασχόλησης: (Μόνιμος, έκτακτος).....
14. Εργασία την στιγμή του ατυχήματος:.....
15. Έχει εκπαιδευτεί σε θέματα ασφαλείας; (ΝΑΙ/ΟΧΙ).....
16. Ημερομηνία ατυχήματος:.....
17. Τόπος ατυχήματος:.....
18. Τμήμα εκδήλωσης ατυχήματος:.....
19. Ημέρα και ώρα ατυχήματος:.....
20. Είδος τραύματος:.....
21. Σοβαρότητα ατυχήματος: Θανατηφόρο Σοβαρό Μη σοβαρό
 Παθολογικό
22. Χρόνος εμπειρίας στην συγκεκριμένη ειδικότητα:.....
23. Σύντομη περιγραφή ατυχήματος:.....
.....
.....
24. Μάρτυρες και διευθύνσεις τους:
α).....
β).....

Θανατηφόρα και σοβαρά ατυχήματα αναγγέλλονται άμεσα.
Λοιπά ατυχήματα αναγγέλλονται εντός 24 ωρών.

Ο/Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ/Η

Κοινοποίηση

-Τεχνικό Ασφαλείας
-Ιατρός εργασίας

.....